

รายงานสรุปผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ในรอบปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

สืบเนื่องจากส่วนราชการในสังกัดรัฐสภา ได้ดำเนินการส่งเสริมสถาบันนิติบัญญัติเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและมีบทบาทนำในเวทีประชาคมอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศอย่างต่อเนื่อง ซึ่งในส่วนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กำหนดให้สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร เป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการดำเนินการเกี่ยวกับภารกิจด้านประชาคมอาเซียน ร่วมกับศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ตามอำนาจหน้าที่ของศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามคำสั่งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ที่ ๑๓๙๔/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๙ กันยายน ๒๕๕๗ โดยมีสำนักในสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประกอบด้วย สำนักพัฒนาบุคลากร สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ สำนักความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ สำนักวิชาการ สำนักสารสนเทศ สำนักกฎหมาย สำนักกรรมการ ๑, ๒, ๓ สำนักนโยบายและแผน และสำนักภาษาต่างประเทศ ร่วมสนับสนุนดำเนินการด้านประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติ ครอบคลุมระบบงานด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร จำนวน ๕ ด้าน คือ

- ๑) ด้านโครงสร้างและระบบงาน
- ๒) ด้านยุทธศาสตร์และความเคลื่อนไหวของอาเซียน
- ๓) ด้านการวิจัยและพัฒนานโยบายและกฎหมายอาเซียน
- ๔) ด้านพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียน
- ๕) ด้านศูนย์ข้อมูล องค์ความรู้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ในปีงบประมาณ ๒๕๖๕ สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ได้ร่วมกับศูนย์ประสานงานประชาคมอาเซียน สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา นำผลจากความร่วมกับเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งภายในประเทศและระหว่างประเทศไปปฏิบัติและปรับใช้ผ่านกลไกการทำงานในรูปแบบคณะกรรมการ คณะทำงาน และระบบงานด้านประชาคมอาเซียน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่อง ทั้งข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ตลอดจนติดตามความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติเกี่ยวกับบทบาทรัฐสภากับการสนับสนุนการขับเคลื่อนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) การเปรียบเทียบกฎหมายของรัฐสมาชิกอาเซียนตามพันธกรณีความร่วมมือของประชาคมอาเซียนครบถ้วนทั้งด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคง ด้านประชาคมเศรษฐกิจ และด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรม เผยแพร่ในเว็บไซต์ ตลอดจนการพัฒนาเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” ให้เป็นปัจจุบันตามโครงสร้างที่กำหนดไว้ มีการพัฒนาข้อมูลและนำเข้าข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนในวงงานรัฐสภาภาคภาษาอังกฤษเพิ่มเติมจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ ตลอดจนมุ่งมั่นที่จะยกระดับการทำงานด้านประชาคมอาเซียน และ

สร้างความเข้มแข็งกับหุ้นส่วนเครือข่ายองค์กรทั้งในประเทศและต่างประเทศ เพื่อสนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติ ในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎบัตรอาเซียนและพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียน โดยมีเป้าหมายมุ่งเน้นการยกระดับการขับเคลื่อนการทำงานร่วมกัน ทั้งประเด็นครอบคลุมยุทธศาสตร์ หน่วยงาน (Function) ตามแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ และมติยุทธศาสตร์สำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda) ตามแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕ ที่มุ่งเน้นการขับเคลื่อนงานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา เพื่อให้เป็น “ศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ การวิจัยและพัฒนาด้านนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน เพื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติ” และการมีระบบสารสนเทศที่รองรับการเป็น SMART Parliament และการเชื่อมโยงบูรณาการการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งในระดับประเทศ ระดับระหว่างอาเซียนและระหว่างประเทศ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

ดังนั้น เพื่อการปฏิบัติให้เป็นไปตามแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภาประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา (Function) และมติสำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda) กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา จึงได้ดำเนินการจัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานตามคำรับรองการปฏิบัติราชการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ตัวชี้วัดที่ ๑.๔ ระดับความสำเร็จของการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ดังนี้

ก. วิสัยทัศน์

“เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศ การวิจัยและพัฒนาด้านนโยบายและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียนของรัฐสภา เพื่อสนับสนุนภารกิจของสถาบันนิติบัญญัติ”

ข. พันธกิจ

๑. สนับสนุนสถาบันนิติบัญญัติในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎบัตรอาเซียนและพันธกรณีของรัฐสมาชิกอาเซียน และการแสดงบทบาทของรัฐสภาในเวทีประชาคมอาเซียน และรัฐสภาระหว่างประเทศ

๒. ขับเคลื่อนงานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภาเพื่อให้เป็นศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน และด้านการวิจัยและพัฒนากฎหมายให้ครอบคลุมสามเสาหลักประชาคมอาเซียนอย่างต่อเนื่องทุกปี โดยในส่วนของกฎหมาย ได้แก่ กฎหมายภายใน กฎหมายระหว่างประเทศ กฎหมายในอาเซียน และการบูรณาการกฎหมาย

๓. พัฒนาร่วมมือด้านประชาคมอาเซียนกับองค์กรเครือข่ายทั้งภายในและภายนอกประเทศ ตลอดจนขยายขอบเขตความร่วมมือที่มีอยู่เดิม

๔. ยกระดับความรู้ ความสามารถ ทักษะด้านกฎหมายระหว่างประเทศ ด้านนโยบาย และภาษาอังกฤษ ภาษาอาเซียนแก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ตลอดจนมีการติดตามประเมินผลความรู้ไปสู่การปฏิบัติ

ค. ยุทธศาสตร์การพัฒนา

ยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาล ได้กำหนดประเด็นเชิงยุทธศาสตร์ที่สำคัญไว้ ๔ ประการ คือ

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ พัฒนาและยกระดับโครงสร้าง ระบบงานด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาล เพื่อสร้างความยั่งยืนในการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติในด้านประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ส่งเสริมให้รัฐสภามีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน การวิจัย และพัฒนาด้านกฎหมายระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ พัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนาความรู้ ทักษะของข้าราชการรัฐสภาสามัญให้มีสมรรถนะในการ ปฏิบัติงานด้านประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

ง. การวางแผนงบประมาณ

กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ ได้รับการจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ขับเคลื่อนพันธกิจ “เสริมสร้างบทบาทและความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ” ภายใต้ยุทธศาสตร์ที่ ๒: ผลักดันให้รัฐสภาไทยเป็นศูนย์กลางความร่วมมือในเวทีรัฐสภาอาเซียนและรัฐสภาระหว่างประเทศ โครงการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์เพื่อไปสู่ประชาคมอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ซึ่งได้รับ จัดสรรงบประมาณจำนวนทั้งสิ้น ๑,๐๕๐,๐๐๐.- บาท (หนึ่งล้านห้าหมื่นบาทถ้วน) ภายใต้ แผนการปฏิบัติงาน และแผนการใช้จ่ายงบประมาณ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๔ โครงการ ประกอบด้วย

๑. โครงการพัฒนาบุคลากรด้านประชาคมอาเซียน	จำนวน	๒๐๐,๐๐๐ บาท
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
๒. โครงการเสวนาประชาคมอาเซียน	จำนวน	๒๕๐,๐๐๐ บาท
ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
๓. โครงการพัฒนามาตรฐานภายในเพื่อรองรับการทำงาน	จำนวน	๒๕๐,๐๐๐ บาท
ด้านประชาคมอาเซียน ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕		
๔. โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านนิติบัญญัติและ	จำนวน	๓๕๐,๐๐๐ บาท
ด้านต่างประเทศในบริบทประชาคมอาเซียน พ.ศ. ๒๕๖๕		

จ. ผลสำเร็จการดำเนินงาน

๑. ด้านการขับเคลื่อนระบบงานและแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ มีการบูรณาการแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อเป็นกรอบการดำเนินงานเชื่อมโยงภารกิจและการดำเนินงานของส่วนราชการ สังกัดรัฐสภา ที่มุ่งเน้นการทำงานเพื่อต่อยอดจากปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ โดยมีเป้าหมายเพื่อมุ่งเน้นการ

พัฒนาระบบสารสนเทศที่เชื่อมโยงข้อมูลด้านนิติบัญญัติกับสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาของรัฐสมาชิกอาเซียน โดยมีความสำเร็จของการดำเนินงาน ดังนี้

๑) มีการบูรณาการแผนงาน/โครงการ และการดำเนินงานร่วมกันด้านประชาคมอาเซียน ของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ภายใต้การบริหารจัดการของ คณะกรรมการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการสนับสนุน การทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ และขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ของรัฐสภาได้อย่างเป็นรูปธรรมยิ่งขึ้น โดยประธานรัฐสภา ได้แต่งตั้ง**คณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา** มีอำนาจหน้าที่ในการขับเคลื่อน การดำเนินงานด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ผ่านกลไกการทำงานในรูปแบบของ คณะอนุกรรมการและคณะทำงานด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประกอบด้วย

(๑) คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมายและกระทู้ถาม ด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๒) คณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายเปรียบเทียบด้านประชาคมอาเซียน

(๓) คณะอนุกรรมการเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๔) คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๕) คณะอนุกรรมการบูรณาการฐานข้อมูลและเว็บไซต์ด้านประชาคมอาเซียนของ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

(๖) คณะอนุกรรมการนำแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัด รัฐสภาไปสู่การปฏิบัติ

๒) มีแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ประจำปี งบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๕ ตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา (Function) และมีมติสำคัญของอาเซียน (ASEAN Agenda) และมีแผนการดำเนินงาน ประกอบด้วย

(๑) แผนการดำเนินงานร่วมกับเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

(๒) แผนการบูรณาการฐานข้อมูลและพัฒนาเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๓) แผนการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

(๔) แผนการจัดทำข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบและความเคลื่อนไหวด้านกฎหมาย ในรัฐสมาชิกอาเซียน

(๕) แผนการติดตามและจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้าน ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา

๒. ด้านการพัฒนาข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนและระบบสารสนเทศมาใช้ในวงงานรัฐสภา ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๑) มีแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนให้เกิดการพัฒนาข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เสนอต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

(๑) การติดตามและจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาล

(๒) การจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาลและความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ในการสร้างองค์ความรู้ให้กับสมาชิกรัฐบาลบุคคลในวงงานรัฐบาลและข้าราชการของส่วนราชการสังกัดรัฐบาลให้สอดคล้องกับหลักการสากลภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals :SDGs)

(๓) การจัดทำข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบและความเคลื่อนไหวด้านกฎหมายในรัฐสมาชิกอาเซียน

(๔) การนำเข้าข้อมูลและเผยแพร่บนเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐบาลอย่างต่อเนื่องทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๒) การจัดทำข้อมูลด้านกฎหมายและการดำเนินงานในวงงานรัฐบาล

(๑) ข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาลในสมัยของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและรัฐสภาชุดปัจจุบัน คณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลความตกลง สนธิสัญญา กฎหมาย และกระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาล ได้ดำเนินการพิจารณาจัดทำสรุปสาระสำคัญข้อมูลตราสารอาเซียนที่เป็นความตกลงซึ่งทำระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในฐานะที่เป็นสมาชิกอาเซียน ที่เป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งทำให้เกิดสิทธิและหน้าที่ตามกฎหมายระหว่างประเทศในสมัยของรัฐบาลชุดปัจจุบัน ประกอบการพิจารณาให้ความเห็นชอบหนังสือสัญญาที่เป็นตราสารของอาเซียนของรัฐบาล จำนวน ๙ เรื่อง ได้แก่

- พิธีสารแก้ไขเพิ่มเติมความตกลงว่าด้วย การลงทุนอาเซียน ฉบับที่ ๔ (Fourth Protocol to Amend the ASEAN Comprehensive Agreement)

- พิธีสารอนุวัติข้อผูกพันการเปิดเสรีการค้าบริการด้านการเงิน ฉบับที่ ๘ ภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน (ASEAN Framework Agreement on Services: AFAS)

- พิธีสารว่าด้วยกลไกระงับข้อพิพาทด้านเศรษฐกิจของอาเซียน (Protocol on ASEAN Enhanced Dispute Settlement Mechanism)

- พิธีสารแก้ไขข้อตกลงร่วมว่าด้วยการยอมรับคุณสมบัติบุคลากรด้านการท่องเที่ยวอาเซียน (Protocol to Amend the ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Tourism Professionals)

- ความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค (Regional Comprehensive Economic Partnership Agreement)

- ข้อตกลงยอมรับร่วมผลการตรวจสอบและรับรองผลิตภัณฑ์ยานยนต์อาเซียน (ASEAN Mutual Recognition Arrangement on Typo Approval for Automotive Products)

- สรุปสาระสำคัญพิธีสารเพื่ออนุวัติข้อผูกพันชุดที่ ๑๑ ของบริการขนส่งทางอากาศภายใต้กรอบความตกลงว่าด้วยบริการของอาเซียน

- สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติสถาปนิก พ.ศ. ....

- สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พ.ศ. ....

(๒) การพิจารณากฎหมายของรัฐสภาที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

ในสมัยของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและรัฐสภาชุดปัจจุบัน ยังไม่มีการพิจารณา
กฎหมายของรัฐสภาที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(๓) กระทู้ถามด้านประชาคมอาเซียน

ในสมัยของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาชุดปัจจุบัน ยังไม่มีกระทู้ถามเกี่ยวกับ
ประชาคมอาเซียน

(๔) การจัดทำเปรียบเทียบกฎหมายของรัฐสมาชิกอาเซียน ตามพันธกรณี
ความร่วมมือของประชาคมอาเซียน คณะอนุกรรมการจัดทำกฎหมายเปรียบเทียบด้านประชาคมอาเซียน
ได้ดำเนินการพิจารณาจัดทำเปรียบเทียบกฎหมายของรัฐสมาชิกอาเซียนตามพันธกรณีความร่วมมือ
ของประชาคมอาเซียนทั้งสามเสาหลักประชาคม ทั้งด้านประชาคมการเมืองและความมั่นคง/ด้านประชาคม
เศรษฐกิจ/ด้านประชาคมสังคมและวัฒนธรรม ตามโครงสร้างและเนื้อหาฐานข้อมูลกฎหมายเปรียบเทียบและ
ความเคลื่อนไหวด้านกฎหมายภายในรัฐสมาชิกอาเซียนที่ได้ดำเนินการไว้ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒
ในรูปแบบ Matrix ในแบบเดียวกับที่ใช้กันในการกฎหมายระหว่างประเทศ (การทำตารางวิเคราะห์ โดยมี
องค์ประกอบของกฎหมายไทย กฎหมายระหว่างประเทศ การวิเคราะห์เนื้อหาของกฎหมาย ซึ่งมีได้มุ่งเน้น
การเปรียบเทียบตัวบทหรือ Article แต่มุ่งประเด็นสาระของกฎหมาย) จำนวน ๖ เรื่อง ประกอบด้วย

- กฎหมายการแข่งขันทางการค้าในประเทศสมาชิกอาเซียนและหลักการสากล

- การเปรียบเทียบบทบัญญัติรัฐธรรมนูญของกลุ่มประเทศอาเซียน: การแก้ไข
เพิ่มเติมรัฐธรรมนูญ

- กฎหมายว่าด้วยการจัดการปัญหาลพิษหมอกควันข้ามแดนในภูมิภาคอาเซียน

- ความผิดในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติตามกฎหมายของประเทศสมาชิกอาเซียน

: A CASE STUDY OF THE CALL CENTER GANG

- กฎหมายเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจดิจิทัลในประเทศสมาชิกอาเซียน

- ศึกษาเปรียบเทียบมาตรการทางกฎหมายเกี่ยวกับการพัฒนาคุณภาพชีวิตของ
ผู้สูงอายุในประเทศสมาชิกอาเซียน

๓) การจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ตลอดจนถึงติดตาม
ความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียนในขอบเขตของนิติบัญญัติ ประกอบด้วย

(๑) ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา จำนวน ๑ เรื่อง
โดยคณะอนุกรรมการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา ได้จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย
(Policy Brief) ในประเด็น “การขับเคลื่อนยานยนต์ไร้คนขับสู่สังคมคาร์บอนต่ำในภูมิภาคอาเซียน”

(๒) สารระสังเขปรายงานการศึกษาดูงานประเทศอาเซียนของคณะกรรมการฯ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ โดยคณะกรรมการจัดทำข้อมูลวิชาการด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา จัดทำสารระสังเขปรายงานการศึกษาดูงานประเทศอาเซียนของคณะกรรมการฯ จำนวน ๑๑ เรื่อง ดังนี้

- คณะกรรมการแก้ไขปัญหานี้สินแห่งชาติ สภาผู้แทนราษฎร ณ จังหวัดร้อยเอ็ด และสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

- คณะอนุกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจระหว่างประเทศและประเด็นอื่นด้านเศรษฐกิจ ในคณะกรรมการปฏิรูปเศรษฐกิจ การเงินและการคลัง สภาปฏิรูปแห่งชาติ ณ จังหวัดกาญจนบุรี และ สาธารณรัฐแห่งสหภาพเมียนมา

- คณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์ เนการาบรูไนดารุสซาลาม และนิวซีแลนด์

- คณะกรรมการการศึกษา สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

- คณะกรรมการการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

- คณะกรรมการการแรงงาน สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

- คณะกรรมการการสื่อสารและโทรคมนาคม สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

- คณะกรรมการการที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

- คณะผู้แทนกลุ่มมิตรภาพสมาชิกรัฐสภาไทย-กัมพูชา ณ ราชอาณาจักรกัมพูชา

- คณะกรรมการการสวัสดิการสังคม สภาผู้แทนราษฎร ณ สาธารณรัฐสิงคโปร์

- คณะกรรมการการท่องเที่ยว สภาผู้แทนราษฎร ณ มาเลเซีย

๔) พัฒนาเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา” ให้เป็นปัจจุบันตามโครงสร้าง ๑๖ หมวดหมู่ที่กำหนดไว้ มีการพัฒนาข้อมูลและนำเข้าข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนในวงงานรัฐสภา ภาษาไทยและภาษาอังกฤษเผยแพร่

(๑) การติดตามความเคลื่อนไหวและอัปเดตข้อมูล

ได้ดำเนินการติดตามความเคลื่อนไหวและอัปเดตข้อมูลความตกลงของอาเซียน ข้อมูลกฎหมายภายในของรัฐสมาชิกอาเซียน การพิจารณากฎหมายของรัฐสภาที่เกี่ยวข้องกับตราสารอาเซียน กระทั่งถามเกี่ยวกับประชาคมอาเซียนให้เป็นปัจจุบัน ตลอดจนติดตามความเคลื่อนไหวของประชาคมอาเซียน ในขอบเขตของนิติบัญญัติ จากฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง อาทิ

- เว็บไซต์ของสำนักเลขาธิการอาเซียน (<http://agreement.asean.org>)

- เว็บไซต์ของสมัชชารัฐสภาอาเซียน (<https://aipasecretariat.org>)

- เว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐสภา(<https://www.parliament.go.th/ac/>)

- เว็บไซต์ข้อมูลกฎหมายในกลุ่มอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
(<http://asean-law.senate.go.th>)

- เว็บไซต์ Law for ASEAN ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
(<https://lawforasean.krisdika.go.th>)

(๒) การดำเนินการนำเข้าสู่ข้อมูลลงเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของวุฒิสภา”

(๒.๑) ข้อมูลข้อเสนอแนะเชิงนโยบายด้านประชาคมอาเซียนของวุฒิสภา จำนวน ๑ เรื่อง และสาระสังเขปรายงานการศึกษาดูงานประเทศอาเซียนของคณะกรรมการการฯ ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ จำนวน ๑๑ เรื่อง

(๒.๒) ข้อมูลสรุปสาระสำคัญตราสารอาเซียน จำนวน ๙ เรื่อง

(๒.๓) ข้อมูลสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติที่มีสาระสำคัญเป็นการอนุวัติการตามพันธกรณี หรือรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในสมัยของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและรัฐสภาชุดปัจจุบัน ยังไม่มีการพิจารณากฎหมายของวุฒิสภาที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(๒.๔) ข้อมูลสรุปสาระสำคัญกระทู้ถามเกี่ยวกับประชาคมอาเซียน ในสมัยของสภาผู้แทนราษฎร วุฒิสภาและรัฐสภาชุดปัจจุบัน ยังไม่มีการพิจารณากฎหมายของวุฒิสภาที่เกี่ยวกับประชาคมอาเซียน

(๒.๕) ข้อมูลการเปรียบเทียบและวิเคราะห์ประเด็นสำคัญ จำนวน ๖ เรื่อง

๕) รายงานผลสำรวจความพึงพอใจของผู้ใช้บริการเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของวุฒิสภาในรอบ ๑๒ เดือน

คณะอนุกรรมการบูรณาการฐานข้อมูลและเว็บไซต์ด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้มีการสำรวจความพึงพอใจในการใช้บริการเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของวุฒิสภา โดยจัดทำหนังสือถึงหน่วยงานภายในของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา การประชาสัมพันธ์ผ่านสถานีวิทยุรัฐสภา “รายการละติจูดรอบโลก” และ “รายการรอบโลกรัฐสภา” และแบบสอบถามออนไลน์ <http://www.parliament.go.th/ac> โดยมีผู้ตอบแบบสำรวจความพึงพอใจในการใช้บริการเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของวุฒิสภา จำนวน ๓๕๔ คน โดยภาพรวมผู้ตอบแบบสอบถามมีความพึงพอใจเว็บไซต์ศูนย์ประชาคมอาเซียนของวุฒิสภาในระดับมากที่สุด โดยมีโดยมีค่าเฉลี่ยที่ ๔.๑๔ คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๘ และมีความพึงพอใจในแต่ละด้านเรียงลำดับดังนี้

ลำดับที่	หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
๑	เนื้อหาและข่าวสารต่าง ๆ มีประโยชน์	๔.๓๑	๘๖.๒
๒	ความถูกต้องในการเชื่อมโยงไปยังเว็บไซต์อื่น	๔.๒๐	๘๔
๓	ความทันสมัยของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ	๔.๑๙	๘๓.๘

ลำดับที่	หัวข้อ	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ
๔	ความถูกต้องของข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ	๔.๑๘	๘๓.๖
๕	ผู้ใช้งานสามารถค้นหาข้อมูลที่ต้องการได้โดยง่าย	๔.๑๗	๘๓.๔
๖	ความสะดวกในการค้นหาข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ	๔.๑๕	๘๓
๗	การจัดรูปแบบในเว็บไซต์ต่อการอ่านและเข้าใจ	๔.๑๓	๘๒.๖
๘	เนื้อหาและข่าวสารต่าง ๆ ตรงกับความต้องการ	๔.๐๕	๘๑
๙	ความเหมาะสมของตัวอักษรที่ใช้	๔.๐๒	๘๐.๔
๑๐	หน้าโฮมเพจมีความสวยงามน่าสนใจ	๔.๐๒	๘๐.๔

๖) รายงานการติดตามการนำข้อมูลฐานข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนของรัฐบาลไปใช้สนับสนุนการดำเนินงานของฝ่ายนิติบัญญัติ

การนำฐานข้อมูลด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภาไปใช้เพื่อสนับสนุนการทำงานของฝ่ายนิติบัญญัติ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สรุปได้ทั้งสิ้น จำนวน ๑๗๖ คน ซึ่งเป็นการนำข้อมูลจากเว็บไซต์ “ศูนย์ประชาคมอาเซียนของรัฐบาล” ไปใช้ในการศึกษาเพื่อค้นคว้าเพื่องานวิชาการ การติดตามข่าวสารความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับอาเซียน ตลอดจนเป็นข้อมูลเพื่อจัดทำเอกสารประกอบการพิจารณา/ประชุม/ศึกษาดูงาน/สัมมนา อาทิ ข้อมูลตราสารอาเซียน การพิจารณากฎหมายอาเซียนของรัฐบาล รายงานการศึกษาดูงานประเทศสมาชิกอาเซียนของรัฐบาลกฎหมายในกลุ่มอาเซียน การวิจัยและพัฒนากฎหมาย

๓. ด้านการพัฒนาการดำเนินการร่วมกับเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา

๑) มีแผนปฏิบัติการพัฒนาการดำเนินการร่วมกับเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนตามกรอบความร่วมมือการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนระหว่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภากับองค์กรเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ พ.ศ. ๒๕๖๕

๒) ยกระดับและขยายเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนเพิ่มเติมจาก ปี ๒๕๖๐ ทั้งเครือข่ายภายในประเทศและภายนอกประเทศ

๓) นำผลจากความร่วมมือกับเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนระหว่างประเทศไปปฏิบัติและปรับใช้ผ่านกลไกการทำงานในรูปแบบของคณะอนุกรรมการด้านประชาคมอาเซียน และกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ตามแผนปฏิบัติการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนตามกรอบความร่วมมือการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนระหว่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภากับองค์กรเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียน ในมิติเชิงพื้นที่และ

มิตยศาสตร์สำคัญของอาเซียน โดยมีเป้าหมายระยะยาวที่จะพัฒนาฐานข้อมูลกฎหมายด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานฯ ให้มีความสมบูรณ์และครอบคลุมให้มีความต่อเนื่อง เพื่อการบรรลุผลสำเร็จตามยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ในการส่งเสริมให้รัฐสภามีศูนย์ข้อมูลสารสนเทศด้านประชาคมอาเซียน การวิจัยและการพัฒนาด้านกฎหมายระหว่างประเทศ เพื่อขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนตามพันธกรณีของไทยในฐานะรัฐสมาชิกอาเซียน และการมีระบบสารสนเทศที่รองรับการเป็น SMART Parliament และการเชื่อมโยงบูรณาการการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งในระดับประเทศ ระดับอาเซียนและระหว่างประเทศ เสริมสร้างความสามารถของประเทศไทยในเวทีประชาคมอาเซียนและเวทีโลก ดังนี้

(๑) โครงการพัฒนากฎหมายภายในเพื่อรองรับการทำงานด้านประชาคมอาเซียน

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ การเสวนาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการกิจของรัฐสภา” ในวันพฤหัสบดีที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๕ ณ ห้องสัมมนา ปี ๑-๒ ชั้นปี ๑ อาคารรัฐสภา และผ่านระบบออนไลน์ Application Zoom Meeting โดยมีกลุ่มเป้าหมาย จำนวน ๒๐๐ คน (ในห้องสัมมนา ๑๐๐ คน และผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ จำนวน ๑๐๐ คน) ได้แก่ สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ข้าราชการสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา เครือข่ายเยาวชนและกลุ่มเปราะบาง และประชาชนทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนมีความรู้ความเข้าใจในสิทธิของการมีส่วนร่วมในการกิจของรัฐสภาไทย และประชาสัมพันธ์ช่องทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกิจของรัฐสภา อีกทั้ง เปิดโอกาสให้ประชาชน โดยเฉพาะกลุ่มเปราะบางได้เข้ามามีส่วนร่วมโดยมุ่งเน้นไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง โดยมีองค์กรเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ และสหภาพรัฐสภา

(๒) โครงการเสวนาประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

การสัมมนาครั้งที่ ๑ กิจกรรม: การเสวนาเชิงปฏิบัติการ หัวข้อ “การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ การจัดทำและทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐” ในวันศุกร์ที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมสัมมนาปี ๑-๒ ชั้น ปี ๑ อาคารรัฐสภา และระหว่างวันพฤหัสบดีที่ ๕ ถึง วันศุกร์ที่ ๖ พฤษภาคม ๒๕๖๕ ณ โรงแรมกรุงศรีริเวอร์ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหาร ข้าราชการรัฐสภาสามัญ ทั้งจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมโครงการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ และกระบวนการของการจัดทำแผนยุทธศาสตร์แบบบูรณาการ และเห็นถึงความสำคัญในการวางแผนยุทธศาสตร์เพื่อใช้เป็นเครื่องมือนำองค์กร และร่วมกันจัดทำและทบทวนแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ในเบื้องต้นซึ่งเป็นแผนระยะยาวได้อย่างเป็นรูปธรรม และบูรณาการกับแผนที่เกี่ยวข้องได้อย่างเป็นระบบ ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาและขับเคลื่อนองค์กร โดยมีองค์กรเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

(๓) **โครงการเสวนาประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕**

การสัมมนาครั้งที่ ๒ กิจกรรม: การรับฟังความคิดเห็นและรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐ ในวันศุกร์ที่ ๑ และวันจันทร์ที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕ ณ ห้องประชุมสัมมนา ปี ๑-๑ ชั้นปี ๑ อาคารรัฐสภา โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นผู้บริหารข้าราชการรัฐสภาสามัญ ทั้งจากสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรและสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา และคณะกรรมการ/คณะอนุกรรมการในด้านต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการขับเคลื่อนดำเนินงานตามแผนยุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรับฟังความคิดเห็นและรวบรวมข้อมูลประกอบการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา โดยมีองค์กรเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยศิลปากร และมหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

(๔) **โครงการแลกเปลี่ยนบุคลากรด้านนิติบัญญัติและด้านต่างประเทศในบริบท**

ประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กิจกรรมการเสวนาวิชาการด้านการวิจัยในบริบทประชาคมอาเซียน หัวข้อ “ความท้าทายต่อการพัฒนากลไกความร่วมมือระหว่างประเทศในมิติด้านกฎหมายและการบริหารจัดการพื้นที่เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจตามแนวชายแดนอย่างยั่งยืน ภายหลังการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙” ระหว่างวันที่ ๑๔ – วันศุกร์ที่ ๑๖ กันยายน ๒๕๖๕ ณ โรงแรมอมารี บุรีรัมย์ยูไนเต็ด จังหวัดบุรีรัมย์ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเข้าร่วมการสัมมนา ณ ห้องประชุมสัมมนา จำนวน ๕๐ คน และผ่านระบบประชุมทางไกลออนไลน์ ประกอบด้วย ผู้บริหารสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร/สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา/ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น/มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว/มหาวิทยาลัยบิลล์ไบรท์ จังหวัดเลียมเรียบ ราชอาณาจักรกัมพูชา ข้าราชการรัฐสภาสามัญ นักวิชาการ นักเรียน นักศึกษา และประชาชนทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจ ในหลักการ แนวคิด และวิธีปฏิบัติของการทำงานวิจัยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ให้แก่ข้าราชการรัฐสภาสามัญ สมาชิกรัฐสภา บุคคลในวงงานรัฐสภา และผู้ที่สนใจในการจัดทำงานวิจัยและการพัฒนา ให้มีประสิทธิภาพในการนำไปปฏิบัติใช้สำหรับสนับสนุนงานด้านนิติบัญญัติ รวมถึง ระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับโจทย์วิจัยอาเซียนด้านการเมืองและความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน และด้านพลเมือง ในบริบทรัฐสภาเพื่อนำมาสู่บทบาทของรัฐสภาในการสร้างความเป็นศูนย์กลางของอาเซียนในพลวัตโลก โดยเชื่อมโยงจากงานวิจัยของศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ ในปีงบประมาณ ๒๕๕๙-๒๕๖๐ และการถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์จากผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อเป็นแนวทางการดำเนินงานด้านการวิจัยของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรในการขับเคลื่อนประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล และสนับสนุนให้มีการนำผลการวิจัยไปสู่การสนับสนุนการปฏิบัติงานด้านนิติบัญญัติ และต่อแนวทางการพัฒนางานวิจัยให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของรัฐสภา โดยมีองค์กรเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว มหาวิทยาลัยบิลล์ไบรท์ จังหวัดเลียมเรียบ ราชอาณาจักรกัมพูชา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง และมหาวิทยาลัยบูรพา

(๕) กิจกรรมการรณรงค์ในเดือนแห่งความหลากหลายทางเพศ (Pride Month) ประจำปี ๒๕๖๕ ร่วมกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในเดือนมิถุนายน ๒๕๖๕ โดยมีองค์กรเครือข่ายความร่วมมือ คือ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

(๖) การร่วมจัดนิทรรศการของสำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียน และการประชาสัมพันธ์ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ร่วมกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) ในโอกาสครบรอบ ๕๐ ปี รัฐสภาไทย ในวันจันทร์ที่ ๒๗ มิถุนายน – วันศุกร์ที่ ๘ กรกฎาคม ๒๕๖๕ โดยมีองค์กรเครือข่ายความร่วมมือ คือ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

(๗) การประชุมหารือการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ระหว่างสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร กับคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ณ คณะสังคมศาสตร์ฯ มหาวิทยาลัยมหิดล (ศาลายา) ครั้งที่ ๑ ในวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ ในวันศุกร์ที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๕ และครั้งที่ ๓ ในวันพุธที่ ๒๕ พฤษภาคม ๒๕๖๕ โดยมีองค์กรเครือข่ายความร่วมมือ คือ คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

๔. การพัฒนาความรู้ ทักษะของข้าราชการรัฐสภาสามัญให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานด้านประชาคมอาเซียนอย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร โดยศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ร่วมมือกับโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme : UNDP) จัดโครงการพัฒนาบุคลากรด้านประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จำนวน ๒ ครั้ง ได้แก่

๑) โครงการพัฒนาบุคลากรด้านประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๑ กำหนดการการสัมมนาเชิงปฏิบัติการ “บทบาทของรัฐสภาในการส่งเสริมการร่วมดำเนินการเพื่อบรรลุเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน : เป้าหมายที่ ๑๓ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ” ในวันศุกร์ที่ ๑๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ผ่านระบบออนไลน์ Application ZOOM Meeting โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นข้าราชการรัฐสภาสามัญ จำนวน ๑๒๘ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการดำเนินการกิจของสมาชิกรัฐสภาในการประเมินความพร้อมต่อการมีส่วนร่วมในเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และกำหนดกลยุทธ์ กลไก และความร่วมมือเพิ่มเติมเพื่อสนับสนุนการดำเนินการตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยมีองค์กรเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ มูลนิธิคอนราด อเดนาวร์ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาแห่งสาธารณรัฐหมู่เกาะฟีจี และรัฐสภาสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

๒) โครงการพัฒนาบุคลากรด้านประชาคมอาเซียน ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ครั้งที่ ๒ การสัมมนา “การรับมือการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ: จากยานยนต์ไร้มลพิษสู่การปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์เพื่อสนับสนุนการบรรลุความตกลงปารีส” ในวันพุธที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๖๕ ผ่านระบบออนไลน์ Application ZOOM Meeting โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็น สมาชิกรัฐสภา ข้าราชการรัฐสภาสามัญ เยาวชน และประชาชน จำนวน ๓๐๐ คน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เข้าร่วมสัมมนาได้รับความรู้และรับทราบแนวทางการดำเนินการ ปัญหา และอุปสรรค การปรับตัวและการรับมือต่อผลที่จะเกิดขึ้น ความท้าทาย และ

แนวทางบูรณาการเกี่ยวกับยานยนต์ไร้มลพิษของภาคส่วนต่าง ๆ รวมถึงเป็นการแลกเปลี่ยนมุมมองและประสบการณ์เกี่ยวกับยานยนต์ไร้มลพิษเพื่อประมวลข้อเสนอแนะส่งไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง โดยมีองค์กรเครือข่ายความร่วมมือ ได้แก่ กระทรวงพลังงาน โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ สมาคมยานยนต์ไฟฟ้าไทย และบริษัท เมอร์เซเดส-เบนซ์ (ประเทศไทย)

จ. ปัจจัยสนับสนุน

๑. คณะกรรมการข้าราชการรัฐสภา (ก.ร.) มีนโยบายให้สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาบูรณาการการทำงานด้านประชาคมอาเซียนร่วมกัน โดยให้สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรบูรณาการยุทธศาสตร์แผนงาน/โครงการต่าง ๆ กับการดำเนินการด้านประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา โดยทั้งสองสำนักงานฯ ได้ร่วมกันจัดทำยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๖๕

๒. ส่วนราชการสังกัดรัฐสภาทั้งสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา มียุทธศาสตร์และแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน ในการขับเคลื่อนภารกิจด้านประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติ

๓. สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้วางระบบงานด้านประชาคมอาเซียน โดยกำหนดเนื้องานและลักษณะงานด้านประชาคมอาเซียนในบริบทนิติบัญญัติ ครอบคลุมด้านยุทธศาสตร์และความเคลื่อนไหวของอาเซียน ด้านการวิจัยและพัฒนานโยบายและกฎหมายอาเซียนด้านการพัฒนาเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียน และด้านศูนย์ข้อมูล องค์ความรู้ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

๔. มีการตั้งคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา เพื่อขับเคลื่อนภารกิจด้านประชาคมอาเซียน และมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการด้านต่าง ๆ เพื่อดำเนินการในเฉพาะด้าน ๖ คณะ

๕ การตั้งศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และศูนย์ประสานงานอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้รับการสนับสนุนและความร่วมมือที่เป็นรูปธรรมจากคณะกรรมการธิการการต่างประเทศ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านอาเซียน คณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา หน่วยราชการ และสำนักงานเลขาธิการ AIPA

๖. มีการจัดทำคำขอตีงงบประมาณ โครงการเป็นประจำต่อเนื่องทุกปี

๗. มีแผนความร่วมมือการพัฒนาเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียน ระหว่างส่วนราชการสังกัดรัฐสภา กับองค์กรเครือข่ายการทำงานด้านประชาคมอาเซียนทั้งภายในและภายนอกประเทศที่ชัดเจน

๘. เครือข่ายความร่วมมือที่ได้ลงนาม MOU กับศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทน และตั้งแต่ปีงบประมาณ ๒๕๖๐ จะมีการบูรณาการเครือข่ายของสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งจะส่งผลให้เกิดความร่วมมือในด้านข้อมูลสารสนเทศ ด้านการบูรณาการทางวิชาการ ด้านการค้นคว้าวิจัยและพัฒนา ความร่วมมือด้านการฝึกอบรม การประชุม การสัมมนา

๙. การขับเคลื่อนตัวชี้วัดที่เกี่ยวข้องกับประชาคมอาเซียน ได้รับความร่วมมืออย่างดียิ่งจากข้าราชการทั้งสองสำนักงาน ในลักษณะการเข้าเป็นอนุกรรมการที่เกี่ยวข้อง

ข. ปัญหาอุปสรรค

ผลกระทบจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-19) ทำให้เกิดความล่าช้าในการดำเนินกิจกรรมโครงการ อันเนื่องมาจากการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งภาครัฐมีการควบคุมการจัดกิจกรรมและการเดินทางข้ามจังหวัด ตลอดจนกำหนดมาตรการกักตัวในแต่ละจังหวัด ในช่วงไตรมาสที่ ๑ ถึง ไตรมาสที่ ๓ ของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงทำให้ไม่สามารถจัดกิจกรรมโครงการตามแผนการดำเนินงานและแผนงบประมาณได้ตามเป้าหมายที่กำหนด ประกอบกับการมีนโยบายปฏิบัติงาน ณ ที่พักอาศัย (Work From Home) ของหน่วยงานต่าง ๆ ส่งผลให้การติดต่อและประสานงานผ่านช่องทางอย่างเป็นทางการเกิดความล่าช้า

ข. การแก้ไขปัญหาอุปสรรค

กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ ได้หารือร่วมกับหน่วยงานเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนที่จะร่วมดำเนินงานในแต่ละโครงการต่าง ๆ ของศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ได้แก่ โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme : UNDP), ศูนย์อาเซียนศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ศูนย์อาเซียนศึกษา มหาวิทยาลัยขอนแก่น, มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ มหาวิทยาลัยแห่งชาติลาว และคณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงสภาพปัญหาและอุปสรรคการดำเนินงานอันเนื่องมาจากปัญหาจากสถานการณ์ COVID-19 ซึ่งส่งผลกระทบต่อช่วงระยะเวลาและสถานที่การจัดกิจกรรมตามแผนงานเดิม โดยได้พิจารณาดำเนินการทบทวนรายละเอียดโครงการ แผนการดำเนินงานและการใช้จ่ายงบประมาณโครงการของสำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนของสำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ เพื่อให้ทราบว่าโครงการดังกล่าวสามารถดำเนินการได้จริงตามเป้าหมายและกรอบระยะเวลาที่กำหนด ตลอดจนวิธีการดำเนินการ และเสนอต่อคณะกรรมการประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พิจารณาให้ความเห็นชอบ

ฅ. ข้อเสนอแนะ

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ กลุ่มงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ปฏิบัติหน้าที่สำนักงานศูนย์ประชาคมอาเซียนฯ จะมีแผนยุทธศาสตร์ด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ คือ “ขับเคลื่อนภารกิจของรัฐสภาดิจิทัลด้านประชาคมอาเซียนสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน” เพื่อเป็นการบูรณาการการทำงานร่วมกับเครือข่ายด้านประชาคมอาเซียนของส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ในเขตพื้นที่ห่างไกลทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ เห็นควรให้มีการพัฒนารูปแบบการจัดกิจกรรม ทั้งการจัดการเสวนา/ประชุม และการศึกษาการดูงาน ในลักษณะผสมผสานทั้งแบบประชุมทางไกลออนไลน์ และทางกายภาพ ณ ห้องประชุม (Hybrid Meeting) อีกทั้ง เห็นควรให้ขยายเครือข่ายประชาคมอาเซียนกับหน่วยงานในภูมิภาคต่าง ๆ ในประเทศและต่างประเทศ เช่น คณะสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์ และมหาวิทยาลัยบูรพา เป็นต้น